

АНАЛИЗ

на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Лясковец

Законово основание за разработване на анализа.

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в община Лясковец е разработен в съответствие с изискванията на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО), влязъл в сила на 01.08.2016 г., във връзка с чл. 196, ал. 1, според който областния управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, въз основа на анализ на потребностите от подкрепа на всяка община на територията на областта.

Законът за предучилищно и училищно образование внася нов принцип в българското образование като регламентира приобщаващото образование, като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, която се разделя на обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им, която да бъде в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Настоящият анализ спомага да се установят реалните потребности от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и подобрява качеството на образователния процес.

Цел и обхват на анализа.

Основната цел на анализа е да очертае някои приоритетни потребности при определяне нуждите за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, които институциите в системата на предучилищното и училищно образование трябва да осигуряват чрез разработване и прилагане на цялостни политики за:

- изграждане на позитивен организационен климат, който да създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;

- утвърждаване на позитивна дисциплина, която се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

Участници в разработването на анализа.

В съответствие с разпоредбите на чл. 174, ал. 1 от ЗПУО, осигуряването на подкрепата за личностно развитие на деца и ученици от образователните институции трябва да се осъществява съвместно с държавните, местните структури и доставчици на социални услуги.

В процеса на събиране на информацията за изготвяне на анализа се включиха всички заинтересовани страни с местно разположение:

- общинска администрация;
- училища;
- детски градини;
- Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“;
- инспектор „ДПС“ към Районно управление – Горна Оряховица.

ВЪВЕДЕНИЕ

Законодателството и в частност Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) определя образованието като национален приоритет. Дейността по реализирането на това важно за държавата становище се гарантира чрез спазването на важни демократични основополагащи принципи:

- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език и традиции;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация в процеса на предучилищното и училищното образование;
- ориентираност към мотивацията и интереса на детето/ученика, към способността му да прилага усвоените компетентности на практика и към възрастовите и социалните промени в живота му;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- гъвкава организацията на образователния процес;
- самостоятелност при провеждане на образователни политики;
- самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините, юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и всички други заинтересовани страни с проблемите на образованието чрез диалог между тях.

Състояние и предизвикателства на общинската мрежа от детски градини и училища за учебната 2018 – 2019 г.

***Демографски облик и тенденции.**

Община Лясковец е разположена в Централна България, в подножието на Централна Стара планина. Тя е една от най-малките съставни общини от област Велико Търново. Общинския център Лясковец се намира в непосредствена близост до гр. Велико Търново и гр. Горна Оряховица. Община Лясковец се състои от 6 населени места, от които един град (гр. Лясковец), който е и административния център и пет села (с. Драгижево, с. Джулюница, с. Добри дял, с. Козаревец и с. Мерданя).

Населението на Община Лясковец по данни на отдел „ГРАО“ към 15.02.2019 г. по постоянен адрес е 13 385 души. От тях 8 790 с постоянен адрес в града и 4 595 в селата на общината.

По настоящ адрес броя на населението възлиза на 13 153 души, като от тях 8 183 в гр. Лясковец и 4 970 в селата от общината.

I. ЕСТЕСТВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ 2017 Г. ДАННИ ЗА СТРАНАТА, ЗА ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО И ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ

	Живородени	Починали	Естествен прираст
Общо за страната	63 955	109 791	-45 836
Област Велико Търново	2 087	4 273	-2 186
Община Лясковец	72	287	-215

***Обхват на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение в предучилищното и училищното образование.**

Обхващането на децата и учениците в задължителна училищна възраст (до 16 години) се проконтролира в предучилищното и училищно обучение в детските градини и училища, като целта е да не остане необхванато дете и ученик.

Подготвителни групи за задължително обучение на децата в 5 и 6-годишна възраст преди постъпване в първи клас има във всички детски градини.

Общинска администрация Лясковец ежегодно до 30 април изготвя списъци на децата, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование и ги предоставя на детските градини и училищата. Освен това общинска администрация има разработена процедура, съгласно нормативните разпоредби на чл. 347 от ЗПУО, за санкциониране родителите на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не осигуряват присъствието им в детска градина и училище. Процедурата е комплексно въздействие за обхващане на деца и ученици в задължителната форма на обучение, с цел превантивна мярка за отпадане от системата на образованието и повишаване качеството на образование.

Закона за предучилищното и училищното образование разпорежда събраните средства от глобите да постъпват като приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равен достъп до качествено образование, за подпомагане развитието на детските градини и училища.

Посещаемостта в училище е проблем най-вече за ученици от социално слаби семейства, чиито майчин език е различен от българския. С промяната в нормативната уредба (чл. 17, ал. 4 и ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за семейните помощи за деца), съгласно която редовно се подават сведения към Дирекция „Социално подпомагане“ за повече от 5 неизвинени отсъствия, се наблюдава положителен ефект - намаляване на неизвинените отсъствия.

Трайна остава тенденцията на миграция на цели семейства към други европейски страни, най-вече поради икономически причини. Заминалите деца и ученици в чужбина отпаднат от образователната система на страната, но не може категорично да се твърди, че не посещават училище в страната, където пребивават.

Момичетата в ромските семейства прекратяват обучението си, поради ранни бракове и майчинство.

***Анализирайки причините за отпадане от училище, същите могат да бъдат групирани, както следва:**

- Икономически - ниски доходи на семействата, безработни родители;
- Социални - ранни бракове и майчинство, родителска незаинтересованост, липса на контрол от страна на семейството, отрицателно въздействие от страна на средата, лоши битови условия, влияние на различни криминогенни фактори;
- Личностни - образованието не е приоритет за семейството, липса на мотивация за учене, негативно отношение към училището, трудности в общуването с учители и съученици.

***Деца и ученици в риск от социално изключване:**

Най-честите причини за социално изключване на деца и ученици се свеждат до следното:

- В много случаи се наблюдава неправилно степенуване на приоритетите в семейството и/ или дефицит на родителски капацитет;
- За някои от родителите образованието и реализацията на детето не се приоритет;
- Отсъствие на родителите от дома и невъзможност заместващите ги лица да оказват контрол;
- Липса на постоянен родителски контрол, лоши хигиенни и битови условия.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТРУКТУРА

***Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища за учебната 2018 - 2019 г.**

През учебната 2018-2019 година образователната система в Община Лясковец обхваща:

- 6 детски градини (ДГ);
- 1 детска ясла (ДЯ);
- 1 Средно училище (СУ);
- 1 Обединено училище (ОБУ);
- 1 Начално училище (НУ).

***Предучилищно образование: (ДГ/ДЯ)**

№ по ред	Детска градина	Финансиране	Брой деца	Деца със СОП	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
1	„Пчелица“	общинско	104	-	8,00	6,5
2	„Радост“	общинско	97	3	9,00	6,5
3	„Славейче“	общинско	66	6	6,00	6,5
4	„Вълшебство“	общинско	20	-	2,00	3
5	„Сладкопойна чучулига“	общинско	37	-	4,00	4
6	„Детелина“	общинско	18	-	2,00	3
7	ДЯ „Мир“	общинско	48	-	5,00	9,00

***Основно и средно образование (общински училища):**

№ по ред	УЧИЛИЩА	ФИНАНСИРАНЕ	УЧЕНИЦИ			ПЕРСОНАЛ	
			УЧЕНИЦИ дневна форма на обучение	самостоятелна форма	Ученици със СОП	педагогически специалисти	непедагогически специалисти
1	СУ „М.Райкович“	общинско	455	-	13	51,00	13
2	НУ „Цани Гинчев“	общинско	102	-	11	19,00	3,75
3	ОБУ „П.Р.Славейков“	общинско	84	17	6	16,00	5,00

В началото на учебната 2018-2019 година в общинските училищата на територията на Община Лясковец се обучават 658 ученици. Децата, които посещават детска градина са 390.

Децата със специални образователни потребности в началото на учебното 2018-2019 година в общинските училища са 30, а децата в детските градини - 9.

III. ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА И ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СРЕДА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

В детските градини и училищата в Община Лясковец е създадена добра организация за обучение и подкрепа за личностно развитие посредством:

- добра материална база и учебна среда;
- осигурени познавателни книжки, учебници и помагала;
- осигурена учебна документация;
- създадени условия за целодневна организация на учебния ден;
- осигурен транспорт за средищните училища;
- столово хранене;
- медицински грижи – осигурени медицински специалисти.

IV. УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ (СОП):

Община Лясковец	Бр. училища	Бр. ученици в дневна, индивидуална и комбинирана форма на обучение	От тях: бр. ученици със СОП	Бр. детски градини	Бр. деца ДГ	От тях бр. деца със СОП	Общ брой деца със СОП
	3	658	30	6	390	9	39

Най-голям е броят на учениците със СОП в СУ „М. Райкович“, а на децата със СОП - в ДГ „Славейче“.

В началото на учебната 2018 - 2019 година в училищата на територията на Община Лясковец се обучават 658 ученици, със 74 ученика по-малко от учебната 2017 - 2018 година. Децата, които посещават детска градина са 390 (вкл. и тези в ДЯ „Мир“).

Децата със специални образователни потребности в началото на 2018 – 2019 година в училищата са 30, с 5 повече колкото са били в предходната учебна 2017 - 2018 година, а децата със СОП в детските градини са 9 деца за настоящата учебна 2018 - 2019 г.

***Ученици със специални образователни потребности (СОП).**

Учениците със специални образователни потребности (СОП) са разпределени по учебни заведения по следния начин:

Община	Населено място	Училище / ДГ	Брой деца/ ученици със СОП
Лясковец	гр. Лясковец	ДГ „Славейче“	6
Лясковец	гр. Лясковец	ДГ „Радост“	3
Лясковец	гр. Лясковец	НУ „Ц. Гинчев“	11
Лясковец	гр. Лясковец	СУ „М. Райкович“	13
Лясковец	с. Джулюница	ОБУ „П. Р. Славейков“	6
ОБЩО:			39

Най-голям е броят на учениците със СОП в СУ „М. Райкович“, а най-малък е в ОБУ „П. Р. Славейков“.

В детските градини и училищата обучението на децата и учениците със специални образователни потребности се подпомага от ресурсен учител съобразно потребностите им. Броят на ресурсните учители се определя от броя на децата и учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане.

Работата с деца и ученици със специални образователни потребности се организира в училищата и детските градини в позната за тях образователна среда.

Ресурсното подпомагане за деца със специални образователни потребности е безплатно за семейството на детето и се предоставя от държавната образователна система чрез Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦПППО) в областта или съответното учебно заведение. За да получи детето възможност за ресурсно подпомагане трябва да бъде насочено за такова от Регионалния екип за подкрепа на личностното развитие сформирани към съответното Регионално управление по образованието (РУО). В състава на екипа влизат специален педагог, педиатър, психолог, логопед и други професионалисти, които преценят дали детето има нужда от допълнителна подкрепа за усвояване на учебния материал.

Ресурсното подпомагане на децата и учениците от Община Лясковец се осъществява от специалисти на Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (РЦПППО) – Велико Търново. В НУ „Цани Гинчев“ и СУ „М. Райкович“ гр. Лясковец са назначени училищни екипи за ресурсно подпомагане за учениците включващ психолог, логопед и ресурсен учител, които работят с учениците.

Анализирайки цялостния образователно-възпитателен процес на работата с деца в риск, немалка част от които са децата със СОП, се обособяват някои проблеми при обучението на децата и учениците, които трябва да се преодолеят, за да бъде подкрепата на личностното им развитие по ефективна, а именно:

* Все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция и специална подготовка;

* Недостатъчен брой учители, обучени да работят с деца със СОП;

* Недостатъчно финансиране за функционирането на логопедичен кабинет към всяко учебно заведение;

* Необходимост от психолог в ежедневната работа с децата;

* В условията на многобройните групи, в които се интегрират децата със СОП, е затруднена индивидуалната работа, особено в случаите, когато детето е с множество тежки увреждания;

* Целодневният престой на децата с тежки увреждания е предизвикателство за тях и останалите.

Проблеми, свързани с осигуряването на подкрепяща среда за децата и учениците със СОП:

*Липсват оборудвани методични кабинети в повечето детските градини и останалите две училища на територията на общината;

*ДГ „Славейче“ разполага с ресурсен кабинет и рампа, приспособени са стълбищата за децата с увреждания, но подобно оборудване липсва в останалите детски градини.

V. ОБЩА И ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ.

Законът за предучилищното и училищното образование прави разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, изхождайки от философията на приобщаващото образование, че всяко дете, във всеки един момент от своя живот, може да има нужда от подкрепа.

Съгласно чл. 176 на Закона за предучилищното и училищно образование подкрепата за личностно развитие се осигурява на всички деца и ученици в съответствие с индивидуалните им потребности и цели да осигури за децата и учениците подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Изхождайки от философията на приобщаващото образование и разграничение на видовете подкрепа за личностно развитие на обща и допълнителна, ЗПУО предвижда те да се осигуряват там където е детето – детската градина, училището или центъра за личностно развитие и по здравословни причини - в домашни или болнични условия.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата работят психолог, педагогически съветник, логопед, социален работник и ресурсни учители.

Образованието е един от основните приоритети на Община Лясковец. Изпълнявайки своите правомощия и отговорности, общината координира изпълнението на приема на ученици в общообразователните, профилираните и професионалните паралелки, обхвата на децата и учениците, подлежащи на задължително образование; поддържането и обновяването на материално-техническата база; организацията на учебния ден в общинските училища; съдейства за развитие на способностите и интересите на децата.

***Профилирано обучение на учениците:**

Профилираното обучение на учениците за настоящата учебна година се осъществява в СУ „М. Райкович“ – гр. Лясковец с прием след завършен VII клас в профили „Икономическо развитие“, „Металорежещи машини“, „Конструирание, моделиране и технологии на облеклото“.

В Община Лясковец не функционира Център за подкрепа за личностно развитие или специализирани обслужващи звена по Закона за предучилищното и училищно образование. Разпоредбите на чл. 198 от ЗПУО дават възможност на Кмета на общината след решение на общинския съвет да възложи предоставянето на дейности за подкрепа на личностно развитие на децата на център за подкрепа за

лично развитие от съседна община, ако в същата няма разкрит такъв в следните направления:

1. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;
2. ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности;
3. педагогическа и психологическа подкрепа;
4. прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на деца и ученици с увреждания от физически лица, регистрирани по Търговски закон и юридически лица, които предоставят социални услуги след вписване в Агенцията за социално подпомагане и са получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

***Здравно обслужване на децата и учениците:**

Здравното обслужване за децата и учениците от общинските детски градини и училища се осъществява от седем медицински специалисти. Разкрити са здравни кабинета във всяка от детските градини, два здравни кабинета в средишните училища и едното начално училище.

Здравните кабинети са подсигурени с медикаменти и превързочни материали необходими за медицинско обслужване на спешните състояния при децата и учениците, съгласно Наредба № 3 на Министерството на здравеопазването за здравните кабинети в детските заведения и училищата (ДВ бр. 38/27.04.2000 г.).

***Подкрепа за лично развитие на децата и учениците:**

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за лично развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

В СУ „М. Райкович“, НУ „Цани Гинчев“ и ДГ „Славейче“ са обособени кабинети за ресурсно подпомагане, оборудвани с компютри, нагледни средства, учебни помагала и дидактични материали.

Работата с талантивите и даровити деца в свободното им време в областта на науката, изкуството и спорта се осъществява в клубовете, кръжоците и школите в училищата, спортните клубове, читалищата.

На територията на Община Лясковец функционират:

- 6 читалища, които предоставят възможност на децата и младите хора да развиват своите интереси, способности и талант в областта на танцово, музикално, театрално и изобразително изкуство;

- 7 спортни клуба, от които пет футболни, един по хандбал, един по ориентиране и един по спортна гимнастика в Община Лясковец, които предоставят възможност за активно занимание със спорт на децата и младите хора.

За осъществяване на политиката в сферата на образованието в Община Лясковец, от началото на учебната 2018 - 2019 година се изпълняват проекти:

1. в СУ „М. Райкович“:
 - „Еразъм“;
 - „Национална програма без свободен час“.
2. в НУ „Цани Гинчев“:
 - „Квалификация на педагогическия персонал“;
 - „Национална програма за развитие на системата на училищното образование“.
3. в ОБУ „П. Р. Славейков“:
 - Заедно намираме решения: образователна интеграция в мултикултурна среда във Великотърновска област;
 - Различни, но заедно – финансирана от ЦОИДУЕМ;
 - Всеки ученик ще бъде отличник.

VI. ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В УЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ.

Общата подкрепа за личностно развитие, която се осигурява от детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностното развитие, включва:

1. екип, в който са включени учители и други специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят добре български език;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
7. логопедична работа;
8. занимания по интереси;
9. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
10. библиотечно-информационно обслужване;
11. грижа за здравето;
12. кариерно ориентиране на учениците;
13. поощряване с морални и материални награди.

Общата подкрепа за личностно развитие се базира на анализ на информацията и наблюдение по отношение на обучението и развитието на всяко дете и ученик:

- знания, умения, отношения;
- силни страни и индивидуални нагласи по отношение на ученето;
- наличие на възможни рискови фактори;
- данни от диагностиката за училищна готовност;
- входно ниво по учебните предмети, ученическо портфолио и други.

Това дава възможност да се обхване всяко дете и ученик и да бъдат подкрепени в ученето, участието и разгръщането на личния потенциал.

Дейности от общата подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО, с които не всички училищата могат самостоятелно да се справят и изискват съдействието на външни специалисти са:

грижа за здравето – осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл. 183 от ЗПУО);

кариерно ориентиране на учениците – дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (чл. 180 от ЗПУО);

ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения – при работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл. 174, чл. 5 от ЗПУО);

поощряване с морални и материални награди – децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Поощряването е от Началника на РУО - В. Търново, от Община Лясковец, от директора на съответната образователна институция и др.

***Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти (чл. 178, ал. 1 ЗПУО):**

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти (чл. 179 от ЗПУО) включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи. Учителите, работещи в общинските детски градини, училища и обслужващи звена познават и използват в своята пряка работа различните видове обща подкрепа за личностно развитие по смисъла на чл. 178, ал. 1 от ЗПУО. Обсъждат дейностите, обменят информация и добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в класа. Провеждат регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, съответно между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.

***Допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон (чл. 178, ал. 2 ЗПУО):**

Допълнителното обучение включва допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Всички учители от общинските училища на територията на Община Лясковец провеждат допълнително обучение по учебни предмети.

***Допълнителни модули за деца, които не владеят български език (чл. 178, ал. 3 ЗПУО):**

В случая основен акцент е ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения, както определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език според индивидуалните потребности на всяко дете.

***Допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон (чл. 178, ал. 2 ЗПУО):**

Допълнителното обучение включва допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Всички учители от общинските училища на територията на Община Лясковец провеждат допълнително обучение по учебни предмети.

***Консултации по учебни предмети:**

Всички учители от общинските училища на територията на Община Лясковец провеждат консултации по учебни предмети.

***Библиотечно-информационно обслужване:**

Библиотечно-информационното обслужване (чл. 182 ЗПУО) се осигурява чрез 6 читалищни библиотеки и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация. Със средства от НП „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“ всички училища оборудваха компютърни кабинети, а в СУ „М. Райкович“ от тази година има и безплатен Wi-Fi.

***Грижа за здравето:**

Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (чл. 183 ЗПУО) в съответствие с държавния образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Здравето на децата и учениците се наблюдава от седем медицински специалисти, работещи в здравните кабинети в детските градини и училища. Разкрити са 9 здравни кабинети в детските градини и училищата. Здравните кабинети са ремонтирани, разполагат с необходимото медицинско оборудване и медикаменти в спешния шкаф.

Спешната медицинска помощ в Община Лясковец е осигурена от филиал на Центъра за спешна медицинска помощ – Велико Търново, а неотложната – от дежурен кабинет към Диагностично консултативен център – гр. Лясковец.

Във детските градини и училища се предлага храна, която отговаря на нормативните изисквания за здравословно хранене.

***Осигуряване на общежитие (чл. 178, ал. 4 ЗПУО):**

В община Лясковец общата подкрепа за личностно развитие не включва осигуряване на общежитие.

***Поощряване с морални и материални награди:**

На децата и учениците се осигуряват морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Награди могат да се учредяват от Началника на РУО - В. Търново, Кмета на общината и директора на съответната образователна институция (чл. 184 ЗПУО).

Този вид подкрепа и до сега се осигурява от училищните ръководства и от Община Лясковец. Общината стимулира и подкрепя морално и материално творческите изяви на даровити наши деца чрез проведени конкурси, спортни състезания, индивидуални награждавания за деца с високи постижения на областни и национални конкурси и международни състезания.

VII. ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА.

1. След влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование и извършената оптимизация на училищната мрежа, системата за предучилищно и училищно образование (СПУО) в Община Лясковец е утвърдена училищна мрежа от шест общински детски градини, три общински училища, като няма общински център за подкрепа за личностно развитие.

2. В Община Лясковец има изградена и добре функционираща система за предучилищно и училищно образование за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигуряват там, където са детето и ученикът - в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие в близки до гр. Лясковец общински центрове.

3. В Община Лясковец съществуват условия за осъществяване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата на образованието съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

4. Потребността от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на Община Лясковец се покрива от дейностите, заложи в социалните услуги действащи в община Лясковец.

5. На територията на Община Лясковец няма общински център за ресурсно подпомагане, а при установяване на потребност от такава подкрепа, грижата за децата и учениците ще може да бъде предоставена от доставчици на социални услуги и/или ще продължи нейното осъществяване от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Велико Търново.

6. Община Лясковец прилага цялостни политики за обезпечаване на дейностите за подкрепа на личностно развитие, чрез финансиране на общински образователни и младежки програми, програми за спорт, превенции, здраве и социални дейности.

7. В Община Лясковец са създадени условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

8. В Община Лясковец се прилагат активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Структурните фондове на ЕС, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците трябва да осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за пълноценното им участие в общността на детската градина и на училището. Тя трябва да се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик и чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за равноправен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.

Подкрепата извежда на преден план сътрудничеството и загрижеността между всички участници в процеса на приобщаващото образование, за да се превърне детската градина/училището в територия с позитивен психоклимат, в среда на взаимно доверие и емоционално благополучие за изява на всяка индивидуалност.

***Грижата и вниманието за нашите деца е най-важната мисия в живота ни!
Перифразирайки думите на канадския писател и психолог Джон Кехоу, ще заключим, че детският мозък прилича на градина, за която възрастният може да се грижи, а може и да я занемари. Той е градинарят и може да развие градината или да я остави да запустее. Един ден обаче на него ще му се наложи да яде плодовете или на труда си, или на собственото си бездействие.***

Даниела Арабаджиева

Председател на Общински съвет - Лясковец